

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae (RBM)

Definice:

Regest je výtah z listiny (jiné písemnosti), který nám podává základní informace z dané písemnosti a slouží k úředním nebo vědeckým účelům.

regest záhlavní – Podává pouze stručné informace.

regest náhradní – Podává detailní informace.

Mezi nejdůležitější regesta se řadí Regesta imperii a Regesta pontificum Romanorum.

Edice:

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae (=RBM) je edice obsahující regest listin a listů (úředního charakteru), které mají vztah k českým zemím. U každého regestu je uvedeno, kdy a kde byla daná listina vydána. Tato edice je řazena chronologicky, zachycuje období od roku 600 do konce vlády Karla IV. (1378).

V první polovině 19. století se snažil František Palacký zahájit vydávání českého diplomatáře, ale od svého původního záměru upustil a rozhodl se připravit edici RBM. Obrátil se proto na svého přítele a archiváře hlavního města Prahy K. J. Erbena, aby pořídil výtahy z listin a uspořádal je do časové posloupnosti. Ten tak učinil a roku 1855 vydal první díl RBM. První díl RBM zachycuje dobu mezi léty 600–1253, ale objevují se zde některé věcné chyby (některé informace čerpal z moravského diplomatáře, v němž se objevují tzv. Bočkova falza). Na Erbenovu práci navázal v roce 1882 Josef Emler, který byl taktéž archivářem hlavního města Prahy. Vydal další tři díly RBM v nichž zachytil časový úsek mezi lety 1253–1346. Po smrti Josefa Emlera se práce na RBM zastavily a byly obnoveny až po vzniku ČSR. Práci na dalším dílu započala Blažena Rynešová, která však vypracovala pouze roky 1346–1347, její práci dokončil v roce 1958 Jiří Spěváček, když vydal první svazek pátého dílu (1346–1355). O dva roky později vydal další svazek, kde také použil některé materiály Blaženy Rynešové, více však v práci nepokračoval. O dokončení pátého dílu RBM se zasloužila Jana Zachová, která po čtyřiceti letech navázala na práci Jiřího Spěváčka a vydala další tři svazky (2000, 2004 a 2005 - rejstřík). Práce na šestém dílu započal roku 1928 Bedřich Mendl, který vydal dva svazky a třetí svazek (na kterém pracoval) byl vydán až po jeho smrti (zemřel 1940) roku 1954, o jeho vydání se zasloužila Milada Linhartová. Tento díl byl v roce 1979 doplněn o rejstřík.

RBMV (Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.) – Ediční řada regest, která zachycují vládu krále Václava IV. V tomto díle se pokračuje jiným způsobem než u RBM, které je vypracováno chronologicky RBMV je vydáváno podle uložení v archivu – Pražská metropolitní kapitula (Věra Jenšovská), vyšehradská kapitula (Vladimír Vavřínek), třeboňský archiv, opavský a olomoucký archiv (Božena Kopiczková), brněnský archiv (Pavel Krafl). Na RBMV se stále pracuje. Nejnovější díl byl vydán v roce 2013 Boženou Kropičkovou.

Obsah a struktura:

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae:

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae I. (600–1253). Ed. Karel Jaromír Erben. Praha 1855.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae II. (1253–1310). Ed. Josef Emler. Praha 1882.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae III. (1311–1333). Ed. Josef Emler. Praha 1890.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae IV. (1333–1346). Ed. Josef Emler. Praha 1892.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae V. (1346–1355)

1. Svazek: 1346–1348. Ed. J. Spěváček. Praha 1958.
2. Svazek: 1348–1350. Ed. J. Spěváček. Praha 1960.
3. Svazek: 1350–1352. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2000.
4. Svazek: 1352–1355. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2004.
5. Rejstřík: Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2005.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae VI. (1355–1358)

1. Svazek: 1355–1356. Ed. B. Mendl. Praha 1928.
2. Svazek: 1356–1357. Ed. B. Mendl. Praha 1929.
3. Svazek: 1357–1358. Eds. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1954.
4. Rejstřík: Ed. E. Mendlová. Praha 1979.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae VII. (1358–1363)

1. Svazek: 1358–1359. Eds. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1954.
2. Svazek: 1359–1360. Eds. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1955.
3. Svazek: 1360–1361. Eds. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1958.
4. Svazek: 1361–1362. Eds. M. Linhartová - B. Mendl. Praha 1961.
5. Svazek: 1362–1363. Eds. M. Linhartová - B. Mendl. Praha 1963.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.:

Fontes Archivi capituli metropolitani eccl. Pragensis (1378–1400). Ed. V. Jenšovská. Praha 1967 (1378–1382), 1971 (1383–1387), 1974 (1388–1391), 1976 (1392–1394), 1978 (1395–1396), 1982 (1397–1398), 1981.

Fontes Archivi capituli eccl. Wissegradensis. Ed. V. Vavřínek. Praha 1969.

Fontes Archivi publici Trebonensis. Ed. B. Kopiczková. Praha 1977.

Fontes Archivi publici Olomucensis et Opaviensis. Ed. B. Kopiczková. Praha 1989.

Fontes Archivi nationalis Pars I Litterae monasteriorum (1378–1419). Eds. K. Beránek, V. Beránková. Praha 2006, 2007, 2012 - rejstřík.

Fontes Archivi terrae Moraviae Brunae (1378–1419). Ed. P. Krafl. Praha 2010.

Fontes Archivi publici Litomericensis (1378–1419). Ed. B. Kropičková. Praha 2013.

Literatura:

Hlaváček Ivan, Kašpar Jaroslav, Nový Rostislav : Vademecum pomocných věd historických. Jinočany 1997.

J. Otto, Ottův slovník naučný. Díl 21. Praha 1904. S. 403 – 407.

RBM – všechny svazky

RBMV – všechny svazky

Dolanský J.: K. J. Erben, Praha 1970. S. 50-62.

Internet:

<http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=8>